

پیشاپه ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱

ف.م. جوانشیر

حماسه داد

بحثی در محتوای سیاسی شاهنامه

تألیف: ف.م. جوانشیر

نمابه

۸۰	۱. داد: والاترین آرمان فردوسی	۷	بخش نخست: .....
۸۹	۲. در جستجوی داد	۷	فردوسی مؤلف شاهنامه
۹۴	۳. بیداد شاهان علت نابسامانی هاست	۲۷	بخش دوم: .....
۹۸	۴. نقش وراثت در حکومت بیداد	۲۷	دوران فردوسی
	۵. تأثیر محیط پرورش شاهان در حکومت	۲۸	۱. مرحله تکاملی جامعه
۱۰۳	۶. گزینش شاهان	۳۳	۲. نبردهای سیاسی
۱۱۵	۷. پهلوانان و دستوران پاسداران داد	۳۴	الف. جنبش‌های توده‌ای ضد فتودالی
۱۳۰	بخش پنجم:	۳۹	ب. نبرد رقابت‌آمیز فتودالها
۱۴۸	نبرد پهلوانان و بزرگان با شاهان	۴۴	پ. نبرد ایدئولوژیک
	خودکامه	۵۴	ت. روان جامعه در دوران فردوسی
۱۴۸	۱. نظری کلی به مناسبات پهلوانان و شاهان	۵۸	ث. نوزائی فرهنگی
۱۴۹	۲. قیام سپاهیان علیه جمشید	۶۱	بخش سوم: .....
۱۵۰	۳. قیام کاوه	۶۱	نظری گذرا به حکمت فردوسی
۱۵۳	۴. مقابله پهلوانان با نوزر	۶۳	الف. خرد
۱۶۸	۵. سرپیچی‌های بزرگ و قیامها در زمان کاوس	۶۷	ب. انسان خردمند
۱۷۲	۶. مقابله پهلوانان با کیخسرو	۷۱	پ. زندگی و مرگ
۱۷۷	۷. مقابله رستم با گشتاسب	۷۹	بخش چهارم: .....
۱۸۱		۷۹	حکومت داد

۸. مقابله بزرگان با بهرام گور	۱۸۲	۴. بیداد شاهان مشوق دشمن برای هجوم	
۹. قیام‌های مردم در آستانه جنبش مزدک	۱۸۸	۵. مناسبات صلح آمیز ایران و هند	
۱۰. جنبش مزدکی	۲۰۰	در شاهنامه	۳۱۱
۱۱. ستیز بوذرجمهر با نوشیروان	۲۱۸		
۱۲. قیام بهرام چوبین	۲۲۶	بخش هشتم:	۳۱۶
		زن و عشق در شاهنامه	۳۱۶
بخش ششم:	۲۵۳	۱. مناسبات شاهان با زنان در شاهنامه	۳۱۹
نژاد در شاهنامه	۲۵۳	۲. عشق پهلوانان در شاهنامه	۳۳۵
۱. نژاد در نظام دودمانی	۲۵۸	۳. اشاره‌ای به نقش زن در شاهنامه	۳۴۶
۲. نژاد در مناسبات طبقاتی	۲۶۸		
۳. نژاد در جنگ ایران و عرب	۲۷۰	بخش نهم:	۳۵۳
		تراژدی در شاهنامه	۳۵۳
بخش هفتم:	۲۸۱	۱. لحظات تراژیک در شاهنامه	۳۵۴
جنگ و صلح در شاهنامه	۲۸۱	۲. مضمون اصلی دو تراژدی بزرگ	
۱. جنگ داد - جنگ بیداد	۲۸۲	شاهنامه	۳۵۷
۲. معمای دو جنگ سرنوشت‌ساز	۲۹۵	الف. رستم و سهراب	۳۵۹
۳. همه زاشتی کام مردم رواست	۳۰۲	ب. رستم و اسفندیار	۳۶۲

پیشگفتار

به نام خداوند جان و خرد

به شاهنامه، اثر فنا ناپذیر فردوسی - تنها از نظر یک حماسه هنری و شعر بلند نباید نگریست، که این فروترین جلوه کار سترگ اوست که بزرگترین و بهترین خدمتگزار سرزمین ایران است. فردوسی با آفریدن شاهنامه‌اش، در واقع ملیت ایران و آنچه را که بیگانگان در کمین از بین بردنش نشسته بودند، به بهترین صورت خود زنده ساخت و رمز ایستادگی و جاودانگی را به ملت خویش آموخت.

هنگامی که قیام‌های ایرانیان در برابر ترکان اشغالگر خونریز و خلفای خونریز پرور عرب - که می‌خواستند هرچه بیشتر ایران را درهم کوبند و خوار سازند - به جایی نرسید. زمانی که دانشمندان و فلاسفه بزرگ ایرانی از دارها آویخته و کالبد سردشان را آتش کتابهایشان گرم می‌کرد، هنگامی که سبکتکین و بعد محمود، با همسویی خلفای ناپاک و اهریمن سرشست عربی، خاندانهای کهن ایرانی را چون، صفاریان، مأمونیان خوارزم، شادان غرجستان، دیلمیان آل بویه، فریغونیان، بازماندگان سامانی، امرای چغانی که مشوق دانش و هنر و فرهنگ بودند برانداختند و شعر فروشان درباری همه این سیاهکارها را با مدایح خود سرپوش می‌گذارند و دگرگون جلوه می‌دادند، از میان گرد، تک‌سواری پدیدار می‌شود، مردی چون کوه، با دلی چون آشفشان و طبعی چون آب روان. او درمی‌یابد که باید روحیه از دست رفته ایرانیان را به آنان بازگرداند. باید به آنان بگوید که فرزند